

Závazné pokyny pro vyplňování statistického formuláře A(MZ)1-01: Roční výkaz o činnosti zdravotnických zařízení pro obor

praktický lékař pro děti a dorost

Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2009. Tento program byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR, v částce 129 ze dne 10. 11. 2008, formou vyhlášky č. 398/2008 Sb., která v příloze 2 obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvem. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Výkazy řady A (MZ) 1-01 slouží k získání základních informací o zdravotnických zařízeních a o činnosti jednotlivých oborů z hlediska zajištění a potřeby zdravotní péče, pro zjištění vybraných údajů o zdravotním stavu obyvatelstva. Tyto informace slouží pro zpracování podkladů při stanovení zdravotní politiky státu na různých úrovních řízení a pro hodnocení objemu zdravotní péče.

Výkaz vyplňuje každá ambulantní ordinace (oddělení, pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost (dále ZJ). Vyplňování se týká všech zdravotnických zařízení bez ohledu na jejich zřizovatele.

Elektronické šablony pro vyplňování a předávání dat budou k dispozici na webové aplikaci pro jejich sběr: <https://snzr.uzis.cz/cud/index.html>. Pokud nemá ZJ vhodné technické vybavení může výjimečně předat pracovišti ÚZIS ČR vyplněný výkaz v listinné podobě.

Termín předložení: laskavě doručte do 15 dnů po ukončení sledovaného období.

Zákon č. 89/1995 Sb. ukládá všem zpravodajským jednotkám povinnost poskytnout úplně, správně, pravdivě a včas požadované údaje pro všechna statistická zjišťování uvedená v Programu statistických zjišťování (viz § 2 - vymezení pojmů, § 10 - program statistických zjišťování a § 26 - správní delikty). Ochrana důvěrných statistických údajů je zaručena výše uvedeným zákonem (viz § 16 - povinnost mlčenlivosti a ochrana důvěrných statistických údajů, § 17 - poskytování důvěrných statistických údajů a § 25 - správní delikty).

POKYNY PRO VYPLŇOVÁNÍ

Formuláře výkazu a pokyny pro jeho vyplňování jsou uveřejněny na internetových stránkách www.uzis.cz (NZIS).

Výkazy řady A(MZ)1-01 jsou sestaveny ve tvaru universální matice (tabulky) pro zpracování počítačem. Při vyplňování platí zásada, že se vyplňují pouze předepsané kolonky. Tam, kde bude údaj nulový, se do kolonky uvede pomlčka „-“. Část výkazu, která je začerněná, se nevyplňuje.

V ř. 11, 12 se sleduje evidenční počet zaměstnanců a počet zaměstnavatelů vybraných kategorií pracovníků.

Charakteristika jednotlivých kategorií pracovníků je určena zákonem č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška MZ ČSR č. 77/1981 Sb. byla zrušena v červnu 2004 (vyhláškou č. 393/2004 Sb.).

Vybrané kategorie pracovníků jsou uvedeny ve sl. 1 až 6 (lékaři, ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu a ostatní odborní pracovníci). Podrobnější vysvětlivky k evidenčnímu počtu zaměstnanců, k zaměstnavatelům, ke kategoriím pracovníků a tabulky pro přepočty úvazku jsou uvedeny v samostatných pokynech „METODICKÉ VYSVĚTLIVKY“, které jsou k dispozici na pracovišti ÚZIS ČR a na internetových stránkách www.uzis.cz (NZIS).

- sl. 3 ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu - § 5 až § 21a zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 4 ze sl. 3 dětská sestra
- sl. 5 ze sl. 4 dětská sestra způsobilá k výkonu zdravotnického povolání s odborným dohledem - § 5 zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 6 Ostatní odborní pracovníci Patří sem odborní zaměstnanci oddělení (pracoviště, zařízení), kteří nejsou uvedeni ve sl. 1 až 5.
- ř. 11 ve sl. 1 až 6 se vyplňuje počet fyzických osob pracujících na oddělení (pracovišti) k 31.12.
- ř. 12 přepočtené počty (úvazky k 31.12.) - rovná se součtu úvazků jednotlivých zaměstnanců a zaměstnavatelů k 31.12. Přepočtené počty jednotlivých úvazků se počítá na 3 desetinná místa. Do výkazu se přepočtené počty zaokrouhlují na 2 desetinná místa.

V zařízeních, kde není pro ambulantní část lůžkového oddělení stanovena výše úvazku lékaře nebo dalšího personálu a tito docházejí z lůžkové části oddělení, se při výpočtu úvazku vychází z ordinační doby ambulantního pracoviště a počtu pracovníků, kteří obvykle současně zajišťují ambulantní péči.

To znamená:

- do počtu fyzických osob se podle požadovaných kategorií vykázají všichni, kteří zabezpečují chod daného ambulantního pracoviště a v ordinaci se střídají,
- do přepočtených počtů se úvazek vypočte podle počtu hodin, po které je ambulantní pracoviště za týden provozováno a počtu osob zajišťujících ambulantní péči.

Poznámka: Upozorňujeme však, že je třeba zachovat návaznost vykazování počtu úvazků na tomto výkaze a počtu vykázaných úvazků na výkaze L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu ZZ a jeho využití za příslušné oddělení. Součet úvazků v jednotlivých kategoriích vykázaných na obou výkazech musí odpovídat celkovým úvazkům pracovníků oddělení.

ř. 13 smluvní pracovníci (úvazek k 31.12.)

Do tohoto řádku patří pracovníci, kteří pracují v daném zdravotnickém zařízení, ale nepatří do evidenčního počtu zaměstnanců ani do počtu zaměstnavatelů vykazující jednotky. Pracují tedy buď:

- na dohodu (o provedení práce nebo o pracovní činnosti - placeno z ostatních osobních nákladů (OON)),
- na smlouvu o dílo (dle občanského nebo obchodního zákoníku),
- jako spolupracující rodinný příslušník,
- fyzické osoby dočasně přidělené k výkonu práce prostřednictvím zprostředkovatelských agentur práce

ř. 14 Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (včetně smluvních) se uvádí za vykazované období na 2 desetinná místa takto:

součet přepočteného počtu pracovníků celkem (včetně smluvních) za jednotlivé měsíce sledovaného období
= počet měsíců sledovaného období

Oddíl II. Činnost

Zahrnuje i činnost smluvních pracovníků, kterou pro dané zařízení vykonávají..

ř. 21, sl. 1 počet kontaktů (ošetření-vyšetření) s pacientem Za kontakt s pacientem se považuje jednak soubor všech výkonů provedených při ošetřování jedné fyzické osoby na témže oddělení (pracovišti, v bytě pacienta) při jedné návštěvě pacienta, jednak kontakt s pacientem za účelem administrativním (předepsání receptu, potvrzení průkazu apod.). Výkony provádí lékař nebo zdravotní sestra podle pokynů lékaře.

ř. 22, sl. 1 počet léčebných kontaktů (ošetření - vyšetření) s pacientem v daném zařízení celkem Zde se uvedou případné kontakty s pacientem (ošetření-vyšetření) v ordinacích praktických lékařů pro děti a dorost.

ř. 22, sl. 2 ze sl. 1 - u dětí do 1 roku

ř. 23, sl. 1 počet preventivních kontaktů s pacientem (včetně očkování) - v daném zařízení celkem

ř. 23, sl. 2 až 6 ze sl. 1 - rozpis preventivních kontaktů (ošetření-vyšetření) s pacientem (včetně očkování) podle věku

ř. 24, sl. 1 počet kontaktů (ošetření-vyšetření) s pacientem při návštěvě lékaře u pacienta doma

ř. 25, sl. 1 počet registrovaných pacientů (pojištěnců) celkem, kteří jsou v primární péči „registrujícího lékaře“, kterým je praktický lékař pro děti a dorost. Každý pacient (pojištěnec) může být registrován pouze u jednoho „registrujícího lékaře“ (viz zákon č. 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (§ 18, § 20), ve znění pozdějších předpisů).

ř. 25, sl. 2 ze sl. 1 - od narození do posledního dne před 1. narozeninami

ř. 25, sl. 3 ze sl. 1 - od 1 roku do posledního dne před 5. narozeninami

ř. 25, sl. 4 ze sl. 1 - od 5 let do posledního dne před 10. narozeninami

ř. 25, sl. 5 ze sl. 1 - od 10 let do posledního dne před 15. narozeninami

ř. 25, sl. 6 ze sl. 1 - od 15 let a starší

ř. 26, sl. 1 celkový počet léčených pacientů = počet unicitních rodných čísel za rok

Počet léčených pacientů je celkový počet pacientů, kteří byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeni (tj. jde o tzv. počet prvních ošetření - vyšetření v roce a každý pacient je započten pouze jedenkrát). Uvádí se i počet léčených pacientů, které PL neregistruje, ale v daném roce je léčil.

Oddíl III. Sledování pacientů

sl. 1 počet pacientů v přímé péči celkem

sl. 2 ze sl. 1 - počet pacientů ve věku od narození do posledního dne před 15. narozeninami

sl. 3 ze sl. 1 - počet pacientů ve věku od 15 let do posledního dne před 19. narozeninami

ř.41, sl.1 až 3 počet pacientů s projevy alergie všech typů (vč. atopického exému, potravinové nesnášenlivosti apod.), kteří jsou sledováni specialisty a ti, kteří jsou v péči PL pro děti a dorost (stav k 31.12.)

ř.42, sl.1 až 3 počet dětí a dorostu z dysfunkčních a afunkčních rodin (problematického rodinného prostředí), tzn. z rodin, které mají takové problémy, které rodina nemůže vyřešit sama a vyžaduje dlouhodobou a trvalou pomoc institucionální

Jde o problémy nevyřešené během celého vykazovaného období.

Rozhodující je (subjektivní) pohled lékaře.

ř.43, sl.1 až 3 počet týraných a sexuálně zneužívaných dětí a dorostu

Týrané děti - rozumí se vědomé i nevědomé fyzické či psychické, nenáhodné poškozování dítěte, které vede k poruše jeho zdraví a vývoje a ohrožuje jeho blaho a práva.

Započítávají se děti s prokázaným nebo oprávněným podezřením na týrání (zjištěná v průběhu roku).

- ř. 44, sl. 1 počet dětí nově narozených ve sledovaném roce, které jsou v přímé péči daného zařízení
- ř. 45, sl. 1 z ř. 45, sl. 1 se uvede počet dětí s nízkou porodní hmotností (NPH), tj. hmotností menší než 2500 g (menší nebo rovno 2499 g)
- ř. 46, sl. 1 počet zemřelých dětí ve věku 0 - 14 let ve sledovaném roce celkem
- ř. 46, sl. 4 ze sl. 5 - ve věku od narození do 28 dnů po narození, tj. 0 až 27 dokončených dnů života
- ř. 46, sl. 5 ze sl. 1 - ve věku od narození do posledního dne před 1. narozeninami.
- ř. 46, sl. 6 ze sl. 1 - ve věku od 1 roku až do posledního dne před 15. narozeninami
- ř. 47, sl. 1 z ř. 46, sl. 1 - počet zemřelých dětí s nízkou porodní hmotností (NPH), tj. hmotností menší než 2500 g (menší nebo rovno 2499 g)

Oddíl IV. Doplnující údaje

- ř. 71, sl. 1 počet dětí, u kterých byla ve sledovaném roce provedena prohlídka ve 12 měsících věku dítěte
- ř. 72 až 75 kojené děti, které ve sledovaném roce dosáhly 1 roku
- Kojené dítě je zařazeno jen jedenkrát podle maximální délky kojení do intervalu, ve kterém bylo kojení ukončeno.**
- sl. 1 počet **kojených dětí**, tj. dětí výhradně kojených a dětí, kterým je část dávky nebo jedna a více dávek kojení nahrazena jiným druhem kojenecké stravy
- sl. 2 počet **plně kojených dětí**, tj. dětí, které jsou živeny výhradně kojením
- Podle délky kojení (plného kojení) se uvedou počty dětí kojených (plně kojených)
- ř. 72 do 6 týdnů se uvedou počty dětí, jejichž kojení bylo ukončeno do 6 týdnů věku dítěte
- ř. 73 počty dětí kojených resp. plně kojených, jejichž kojení bylo ukončeno v období od 6ti dokončených týdnů věku až do posledního dne před 3. měsícem věku dítěte

- ř. 74 počty dětí kojených resp. plně kojených, jejichž kojení bylo ukončeno v období od 3 dokončených měsíců věku až do posledního dne před 6. měsícem věku dítěte
- ř. 75 počty dětí kojených resp. plně kojených, jejichž kojení bylo ukončeno od 6tého dokončeného měsíce věku dítěte a déle
- ř. 76, sl. 1 počet nekojených dětí

V ř. 77 se sleduje vybavení příslušné ordinace vybranými přístroji s ohledem na vlastnictví.

Uvádějí se pouze přístroje, které byly ve sledovaném roce v provozu.

Každý přístroj vykáže ta ordinace (oddělení, pracoviště), která jej vlastní (patří do její inventarizace) nebo má přístroj na leasing či pronajatý od výrobní nebo obchodní firmy anebo jiného zdravotnického zařízení. **Tzn. přístroj, který používá více lékařů, může být vykázán pouze 1x.**

Ostatní ordinace, které s přístrojem pracují, vykáží pouze počet výkonů na něm provedených a zároveň v komentáři uvedou identifikaci pracoviště – vlastníka přístroje. **Každá ordinace (oddělení, pracoviště) vykáže jen svoje výkony.**

- ř. 77, sl. 3 počet CRP analyzátorů
- ř. 77, sl. 4 počet výkonů provedených ve sledovaném roce na CRP analyzátoru

Příloha č.1 Dispenzarizování (sledování) pacienti pro vybranou diagnózu a pacienti s postižením - stav k 31.12.

Jde o pacienty trpící určitou chorobou, kteří jsou pod stálým lékařským dohledem. Jeden pacient může být uveden i vícekrát pokud je sledován pro více diagnóz. Jednotkou zjišťování je vybraná diagnóza.

Podmínky a rozsah **dispenzární péče** stanoví:

- zákon č. 48/97 Sb. o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kde se v § 31 odst. 2 uvádí, že pojištěnce do dispenzární péče zařazuje podle odborných kritérií jeho registrující lékař, který odpovídá za účelnost a koordinaci dispenzární péče. Pojištěnec může být dispenzarizován pro jednu diagnózu pouze u jednoho ošetřujícího lékaře

• vyhláška MZ ČR č. 386/2007 Sb., kterou se stanoví nemoci, u nichž se poskytuje dispenzární péče, časové rozmezí dispenzárních prohlídek a označení specializace dispenzarizujícího lékaře

Kromě těchto nemocí si pozornost zaslouží i další chronické nemoci.

Tuto přílohu vyplňuje každá ordinace praktického lékaře pro děti a dorost. Povinností každého PL pro děti a dorost je komplexní péče o dítě a dorost, a proto v příloze uvede ze svých registrovaných pojištěnců všechny děti (dorost), o kterých ví (z vlastní praxe nebo ze zpráv lékařů - specialistů, kteří mají povinnost zpětně informovat registujícího lékaře o zjištěných skutečnostech), že jsou pod stálým lékařským dohledem pro některou z uvedených diagnóz.

ř. 121 až ř. 147

sl.1, sl.2 a sl.5 z celkového počtu ve věku od narození do posledního dne před 15. narozeninami

sl.3, sl.4 a sl.6 z celkového počtu ve věku od 15 let a starší

sl. 5 a sl. 6 pacienti s postižením - uvádí se děti (dorost), které pro svůj tělesný nebo duševní stav, vrozenou nebo získanou vadu nebo chronické onemocnění projevují nedostatky životních a sociálních funkcí a potřebují zvláštní pomoc a podporu společnosti

Uvádí se děti, které z důvodu průběhu onemocnění, pro které jsou sledovány, nemohou vykonávat některé činnosti.

Vazby:

Oddíl I.

ř. 14 alespoň jeden sl. $\neq 0$

Pokud v některém sloupci vyplněn ř. 12 nebo 13, pak v tomtéž sloupci musí být vyplněn i ř. 14 (neplatí naopak).

Pokud ř. 12 $\neq 0$, pak ř. 11 $\neq 0$ ve stejném sloupci, a naopak, platí pro všechny sloupce

ř. 11 \geq ř. 12, týká se sl. 1 až 6

sl. 3 \geq sl.4, týká se ř. 11 až 13

sl. 4 \geq sl. 5, týká se ř. 11 až 13

Oddíl II.

ř. 21, sl. 1 $\neq 0$

ř. 21, sl. 1 \geq (ř. 22 + ř. 23 + ř. 24), sl. 1

ř. 21 \geq ř. 26

ř. 22, sl. 1 \geq sl. 2

ř. 23, sl. 1 = ř. 23 (sl. 2 + sl. 3 + sl. 4 + sl. 5 + sl. 6)

ř. 25, sl. 1 $\neq 0$

ř. 25, sl. 1 = ř. 25 (sl. 2 + sl. 3 + sl. 4 + sl. 5 + sl. 6)

Oddíl III.

ř. 41, sl. 1 = ř. 41 (sl. 2 + sl. 3)

ř. 42, sl. 1 = ř. 42 (sl. 2 + sl. 3)

ř. 43, sl. 1 = ř. 43 (sl. 2 + sl. 3)

ř. 44, sl. 1 \geq ř. 45, sl. 1

ř. 46, sl. 1 \geq ř. 47, sl. 1

ř. 46, sl. 1 = ř. 46 (sl. 5 + sl. 6)

ř. 46, sl. 5 \geq ř. 46, sl. 4

Oddíl IV.

ř. 71 = ř. 72 + ř. 73 + ř. 74 + ř. 75 + ř. 76

sl. 1 \geq sl. 2, týká se ř. 72 až 75

Příloha I.

týká se sl. 1 až 6

ř. 124 \geq ř. 125

ř. 130 \geq ř. 134

ř. 124 \geq ř. 126

ř. 135 \geq ř. 136

ř. 127 \geq ř. 128

ř. 137 \geq ř. 138

ř. 127 \geq ř. 129

ř. 142 \geq ř. 143

ř. 130 \geq ř. 131

ř. 144 \geq ř. 145

ř. 130 \geq ř. 132

ř. 144 \geq ř. 146

ř. 130 \geq ř. 133

ř. 147 = součet řádků 121, 122, 123, 124, 127, 130, 135, 137, 139, 140, 141, 142, 144

Pro ř. 121 až 147

sl. 1 + 2 \geq sl. 5

sl. 3 + 4 \geq sl. 6